

U LAND

ng på LAND-sbygden
riktigt partisk landsbygdspropaganda vol.2

U LAND Event vol.2

**Festivalerna du
inte visste fanns**

**Stadsbor är också
människor**

**Räkna ut din
hemorts håindex!**

Lantisfilmer

**Bara döda fiskar
följer strömmen!**

Denna tidning skapades av..

Vi som bidragit till tidningen

Tomas Larsson
Jenny Nylund
Stina Edvardsson
Agnes Hedbor
Jonna Fallberg
Ronny Thuresson
Linus Ernstad
Lotti Jilsmo

Foto baksida

Tomas Larsson

Illustrationer

Istockphoto.com

Ansvarig utgivare, redaktör & layout

Lotti Jilsmo
lotti@u-land.se

U LANDs styrelse består av :

Sofie Gunnarsson ordförande
Tomas Larsson, Leader+ Sommenbygd
Maria Elinder för Naturbruksskolornas förening
Jytte Rüdiger, Astrid Lindgrens hembygd
Jenny Nylund, Leader+ Nedre Dalälven
Berit Israelsson
Anders Johansson

Tryckeri

Lenanders Grafiska AB

Kontakt

se hemsida www.u-land.se för aktuella
kontaktppgifter

Om tidningen, föreningen och allting...

Det var aldrig planerat för något andra nummer, men här är den. Ytterligare en tidning fylld med härlig, äkta, partisk landsbygdspropaganda som bara väntar på att inspirera och utmana dig. I detta nummer får du läsa om hur det kom sig att en 18-åriga Sonja skrev en bok om entreprenörskap, hur det var på U LAND Event vol. 2, hur du kan skapa arenor för påverkan och vilka enorma fördelar man har som lantisarrangör. Vi har även ett härligt uppslag om festivalerna du inte visste fanns.

U LAND vill skapa mötesplatser, inspirera, engagera unga på landsbygden och se till att deras perspektiv inte glöms bort i debatten. U LAND vill besvara frågan "Hur får vi unga att engagera sig i bygden?" med "Hur kan bygden engagera sig i sina ungdomarna?"

För vi anser att om det ska finnas en levande och spännande landsbygd i framtiden behöver man satsa på de unga som idag växer upp på landsbygden. Genom att ge unga goda förutsättningar att förverkliga sina idéer, skapa inspirerande mötesplatser och visa på goda exempel kan vi göra landsbygden till en schyst plats att växa upp på. Något som kan medföra att dagens unga väljer att stanna kvar, eller att de gör en U-sväng efter studierna i staden och återvänder.

I och med detta nummer slutar U LAND vara ett Leader+ projekt och jag vill härmed för styrgruppens och alla eventdeltagares räkning, tacka de fem Leader+ områden som finansierat denna underbara process. Tack NeDa, Sommenbygd, Astrid Lindgrens hembygd, Kustlandet och Sjuhärad. På samma sätt som ni från början trodde på vår idé och därmed gav oss modet och kraften att lyckas vill vi stötta ungas idéer på Sveriges landsbygd.

U LAND fortsätter nu existera som förening. Självklart vill du bli medlem! Förutom tidningen och rabatt på nästa event så får du även tillgång till vårt nätverk och vårt stöd. Kostnaden för dig under 25 är 50 kr och för dig över 150 kr. Maila mig på lotti@u-land.se så berättar jag hur du gör.

Lotti Jilsmo för U LAND

U LAND

ng på LAND-sbygden

För den som inte är van kan rådjur vara skrämmande

Stadsbor är också människor

Ibland slås man av hur olika perspektiv lantisar och stadsbor har. Men det är viktigt att vi också ser hur lika vi är. Stadsbor är också människor, de har bara en annan kultur.

Tillsammans med min sambo driver jag ett företag på landbygden där vi hyr ut en kursgård. Det har gjort att jag kommit i kontakt med kunder med olika bakgrunder och ursprung – exempelvis stadsbor. Ibland kan det vara svårt att avgöra om det är en stadsbo eller en lantis man har framför sig, eftersom våra kulturer genom åren blandats, men i Ångskär, där gården ligger, märker man det relativt snabbt. Det börjar med ett telefonsamtal från kunden, när de sitter i bilen på väg till gården.

-OK, har du nån aning om hur jag ska köra nu?
Tonen är lätt irriterad och mottagning-en halvtaskig.

-Öh... Ja, var befinner du dig då?

-Ja det vet jag... Jo, här står det Österbybruk! Är det rätt? Jag hittade vägbeskrivningen på nätet, nu har jag kört hur länge som helst...

Ingen som hittar vägbeskrivningen på nätet kör rätt direkt. Nätet gör nämligen ingen skillnad på krokig grusväg eller fet motorväg, nätet väljer närmaste vägen. Kunden beräknar tiden efter milen och kommer fram högrödd i ansiktet med en skitig bil och knutna nävar.

-Där kommer busschaffisen att vägra köra.

Jenny Nylund, landsbygdsdäre

Vilket busschaffisen också gör – "bussen kan ju välta eller bli skrapad av grenar". Så lägerungdomarna får snällt gå de sista 500 meterna till gården.

På lördagen ska de ha fest. Ledaren kommer till oss och undrar var närmaste affär ligger.

-Det finns en kiosk vid campingen, men den är nog stängd så här års. Åt det hållet finns en liten brukshandel, det är inte så långt. Men åt det andra hållet finns en större affär, fast det är en bit... Vad är det ni behöver?

-Ballonger.

-OK, då skulle jag satsa på den större affären. Dit är det två.

Mannen ser förvirrad ut och ser på mig med desperat hopp i blicken.

-Kilometer?

Jag ler till svar.

-Mil. Men den stängde förresten klockan tre idag eftersom det är lördag.

Han ger ifrån sig ett litet skratt i falsett följt av en suck, och vänder sig och traskar iväg till de andra för att meddela att det blir inga ballonger eftersom de har hamnat i helvetet.

Kvällen tillbringas framför öppna spisen. Det öppna havet brusar utanför, och ungdomarna som smiter iväg för att tjuvröka imponeras av stjärnhimlen – men skräms snabbt inomhus av ett skällande rådjur.

-Det lät som värsta monstret, jag svär! Vilt gestikulerande mot den mörka natten utanför och med uppspärrade ögon försäkrar killen att han inte tänker gå ut någonsin igen.

När gruppen ska hem har de varit hos oss i två dygn. Ledaren kommer till oss och frågar om de har missat något som hänt ute i världen, nu när de befunnit sig här ute. Vi tittar på varandra och meddelar att vi

naturligtvis inte har en aning, vi har ju också befunnit oss "här ute". Kanske världen finns kvar, kanske inte. Mannen ler osäkert och tackar för sig.

När gästerna har åkt visar det sig att de fått med sig mina röda Converse-dojor. De undrar om de ska skicka dem per post, men de har bara hunnit några mil.

-Ni kan stanna och lämna in dem på Konsum, säg att det är Jenny Nylunds. Ett hjärtligt skratt ekar ur telefonen, killen är helt säker på att jag driver med honom. Efter en stund förstår han att jag menar allvar – Konsum är faktiskt sambandscentral.

Bara för att de ibland ser annorlunda ut och talar ett annat språk (stockholmska till exempel) bör man inte låta sig skrämmas av stadsborna.

Det kan vara svårt för oss infödda lantisar att acceptera när stadsborna flyttar ut till oss, men det handlar bara om rädsla för det okända. Det finns de som tycker att för många stadsbor kommer och tar över, snor våra jobb och våra kvinnor. Men det visar sig ofta att det är de inflyttade som startar eget och skapar nya arbetstillfällen. Stadsbor kan tillföra en del till vår kultur; kaffe latte, bilköer, betong och att räkna bostadspriser i kvadratmeter till exempel. Vi i vår tur kan också dela med oss av vår kultur, i form av olästa husdörrar, hemkört, vildsvinsskadade gräsmattor och 56K modem.

Så våga ge er i lag med människor från andra kulturer. Stadsbor är också människor och lantisar kan också stava till ricotta.

U LAND Event vol. 2!

På 10 timmar från idé till festival

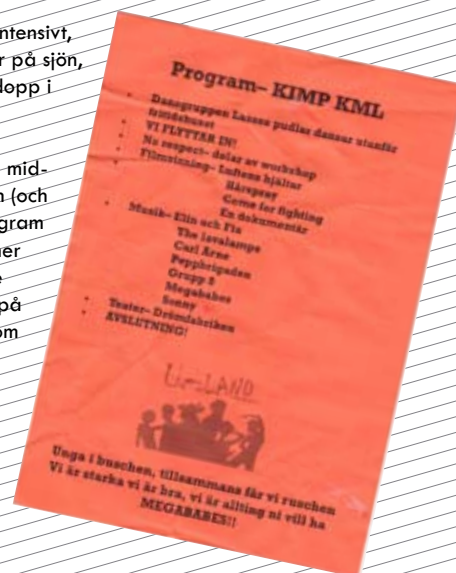
I månadsskiftet mellan mars och april genomfördes U LAND Event vol. 2. Platsen denna gång var sagolika Gransnäs som är beläget intill Assjön (som låg spegelblank hela helgen) mellan Tranås och Eksjö. Under vårsolens intensiva strålar samlades 110 deltagare från bland annat Sunne, Västervik och Fågelfors för att under en dag arrangera en festival.

På fredagskvällen fick alla deltagarna välja mellan ett antal arbetsgrupper för lördagens arbete. Störst intresse fanns för musik och arrangör/övergripande festivalansvar, men det bildades även grupper med inriktning på dans, teater, film/foto, ljud/ljus och dekor. Till vår hjälp hade vi arrangörskoacher från nätverket Plural som under lördagen hjälpte fram arbetet i de olika grupperna.

På lördagsmorgonen satte arbetet igång och många deltagare ställde sig frågande: skulle det verkligen gå - som det stod i programmet - att efter 10 timmar kunna ställa en fulländad show på scen?

De olika grupperna arbetade intensivt, men fann även tid för roddturer på sjön, mys i solen eller uppfriskande dopp i det nollgradiga vattnet.

När klockan började närma sig middagstid spred sig spänningen (och paniken?) inom grupperna. Program och affischer skulle tryckas, filmer skulle klippas och de nybildade grupperna skulle soundchecka på scen. Men likt ett under, eller som ren självklarhet så var allt klart när portarna slogs upp för den första festivalen som arrangerats på 10 timmar.

Kom Inte Med Problem
KIMP KML
Kom Med Lösningar!

Unga i buschen,
tillsammans rena ruschen.
Vi är starka vi är bra,
vi är allting ni vill ha.

Tack vare er tog det endast tio timmar

På 10 timmar gick några från att för första gången hålla i en kamera, till att debutera som filmproducenter.

På 10 timmar skapades 6 nya låtar och 6 helt nya band.

Under samma 10 timmar tog några sina första danssteg, och visade upp dessa för publik.

På 10 timmar skrevs, rollbesattes, repades och framfördes teatern "Drömfabriken"

På 10 timmar drogs sladdar, byggdes ljud och testades ljus av personer som för första gången drog i ett reglage.

På 10 timmar förändrades utseendet på lokalen radikalt.

På 10 timmar arrangerade Ni en festival!

Tro inte att det skulle gått utan er! Men tro att det skulle gå utan oss.

Ni visade att ni har både bra idéer och stort engagemang. Ta vara på det. Många gånger är det det enda som behövs. Engagemang och idéer.

Vi från U LAND är glada att ni kom, och vi hoppas att få se er eller höra från er igen. Tack för att ni kom, tack för att ni deltog, tack för att ni Vågade. Tillsammans med oss.

Text: Lotti Jilsmo
Foto: Tomas Larsson

Resan från idé till färdig produktion

Fem eventdeltagare berättar om

Att åka iväg till en främmande by långt borta och inte veta vad som kommer att hända var något extra spännande för oss tjejer från de värmländska skogarna.

Väl framme i Tranås efter ca sex timmars resande blev vi fast på en parkbänk i tre timmar innan det kom en riktigt trevlig typ, en av våra ledare. Vi drog en lättnandes suck när han öppnade munnen och det lät som värmländska, vi var inte ensamma! Snabbt fick vi klart för oss att det bara var de från Skövde som påtätiskt försökte efterlikna Värmlands Hagforsmål. Ja, Thomas försökte i alla fall.

Väl på Gransnäs fanns det en klippt och skuren idé för vad som skulle hända och vi alla deltagande fick uppgiften att inom 10 timmar förverkliga den. Trots att vi inte fick förverkliga våra egna idéer fick vi mycket inspiration till att göra något när vi kom hem.

En väldigt blandad kompotter människor skulle på 10 timmar sätta ihop en festival och allt skulle flyta på. Vi började vid klockan tio och klockan sju skulle allt vara klart. En förväntansfull skugga låg över middagen. Alla var spända på vad som skulle hända, skulle allt fungera osv. Festivalen blev väldigt lyckad. En sprudlande invigning med eldshow följt av dans, musik, teater och filmvisning. Det hela avslutades med ett gruppfoto. Allt kanske inte fungerade precis som det skulle. Det blev lite fel här och där men vad fasen, det är ju av misstagen vi lär oss.

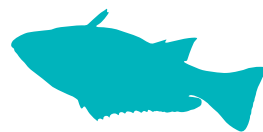
Erfarenheterna vi fick med oss efter denna händelserika helg var just effektivitet, snabba beslut, bra planering, kreativitet och samarbete för att nämna några. För att sammanfatta helgen skulle vi formulera det grymt nice, inspirerande och bushen. Dessa orden för att vi träffade nya människor med en mängd olika personligheter och vi fick upp ögonen för hur mycket vi kan åstadkomma även ute på landet.

Avslutet på denna krönika får bli vår hejaramsa som vi skrev under helgen vi tillbringade i Gransnäs.

**Unga i bushen,
tillsammans rena ruschen.
Vi är starka vi är bra,
vi är allting ni vill ha.
MEGABABES!**

Av Erika Häggmark,
Sara Larsson, Emelie Skooglund,
Elin Jansson och Linnea Backlund.

Vad har egentligen två unga brudar att säga om entreprenörskap? På sin hemsida skriver Sonja och hennes kompis Linda att "Vi är inga professorer och vi har ingen flerårig erfarenhet av företagande med oss i bagaget. Men vi har viljan och glöden att jobba och utmana oss själva. Och det är just vad den här boken handlar om: **Entreprenörskap är att våga!**"

bara döda fiskar följer strömmen

Sonja Meksa är arton år och läser tredje och sista året på samhällsprogrammet i Växjö, men kommer ursprungligen från Värnamo. Nu driver ett företag med sin kompis och medförfattare Linda Falk och arbetar med att på lång sikt bygga en plattform för entreprenörskap.

Det är ett lite udda namn på boken, "Döda fiskar simmar mot strömmen" varför heter den så?

Titeln på boken är kommen från ett citat av Malcolm Muggeridge, och är ett motto jag sedan ett par år tillbaka har haft med mig och trott starkt på. Under tiden som vi författade boken funderade vi hela tiden också över en titel, och till slut kom vi fram till att Bara döda fiskar följer strömmen faktiskt var rätt. Det passar perfekt för det vi vill förmedla!

Hur kom boken till?

Jag och Linda drev under vårt andra år på gymnasiet tillsammans med två killar i klassen ett UF-företag. Vi jobbade med annonsförsäljning mot företag och hade kontakt med många chefer av olika slag; vi upptäckte då också att väldigt många vuxna faktiskt är intresserade av ungdomars kreativitet och nytänkande, men ofta är det tyvärr tiden som spökar.

Man har inte tid eller möjlighet att hela dagarna sitta och bygga broar generationer emellan i näringslivet. Många tar sig överhuvudtaget ingen tid att föra konversationer och skapa dialog med den yngre generationen. Så vi tog saken i egna händer och skrev boken och vi brukar säga "att läsa den ska vara som att lyssna på en ung människa, men med möjlighet att göra det när man själv känner att man har tid och lust!"

Boken riktar sig dock inte bara till vuxna, utan vi har definierat målgruppen som "ungdomar, unga vuxna och vuxna med intresse för ett ungdomligt tänk". Särskilt för våra unga läsare har vi arbetat mycket med att visa

upp entreprenörskapets bredd i samhället genom att intervjua elva stycken kända svenska profiler inom olika områden (bland andra Bert Karlsson, Carolina Gynning, Carolina Klüft, Camilla Läckberg, Amelia Adamo och Dogge Doggelito.) Vi vill att fler unga människor ska identifiera sig med entreprenörskapet runt om i samhället, genom att bättre kunna definiera det samt applicera det på vardagligheter och personer runt om kring sig.

Vad har varit jobbigast?

Jag vet inte riktigt, man möter ju hela tiden olika upp- och nedgångar som alla på något sätt påverkar en, ibland positivt och ibland negativt. Men jag brukar försöka att inte fokusera på de specifika svårigheterna utan istället arbeta med mina projekt som en helhet. Det blir så mycket roligare då.

Vad har hänt efter att ni släppte boken?

Den premiärsåldes den 30 mars under mässan Dag X i Tipshallen i Växjö och samma dag fick den också pris för bästa vara i Kronoberg 2007. Vårt företag blev även utsett till bästa UF-företag i länet, då vi har drivit bokprojektet som ett UF-företag. Därefter har vi blivit uppmärksammade i en mängd olika medier, haft releasefest, varit på nätverksträffar och mingelkvällar, föreläst på bland annat nyföretagarlunch och lärarutbildning inom Ung Företagsamhet, träffat Ingvar Kamprad, sålt massor med böcker, med mera med mera.

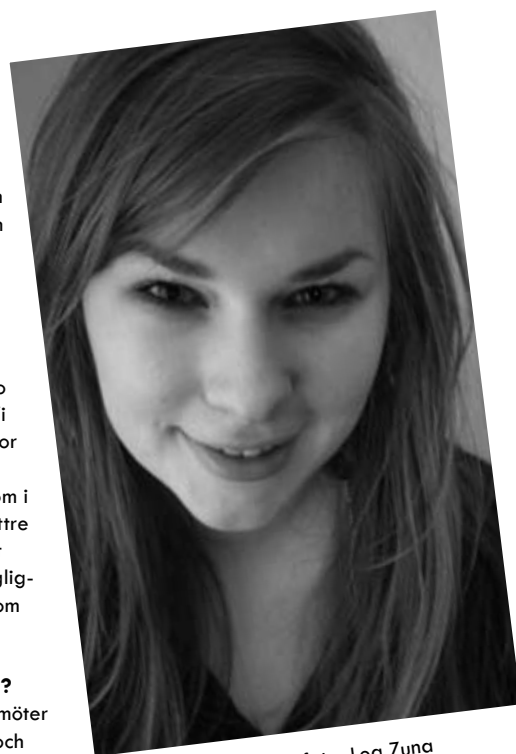

foto: Lea Zuna

Vad har du för planer för framtiden?

Min plan med företaget är att driva det här ett bra tag till. Just nu fylls hela tiden den kommande hösten på med en mängd olika aktiviteter och vi kommer bland annat att åka runt och föreläsa på skolor och företag runt om i hela Sverige. Rent personligt är mitt drömjobb en kombination av journalistik och entreprenörskap, så jag har en del trådar jag lite smått sitter och drar i, vi får se vad som händer!

Kan du de ditt arbetet med boken har förändrat dig på något sätt?

Jag utvecklas hela tiden och alla möten med människor är det som fascinerar mig mest, dels all den positiva respons vi hela får på boken så klart, men jag tycker också att hela företagavärlden är en enda stor hinderbana med överraskningar som man aldrig vill ska ta slut. Jag njuter ju i jobbet varje dag! Men hade någon frågat mig för två år sedan, hade jag aldrig kunnat gissa att jag skulle vara här.

Vad gör du nu?

Mentalt befinner jag mig i Stockholm där jag nätverkar, pluggar journalistik på universitetet och jobbar med olika projekt. Men i själva verket planerar jag min framtid och längtar till studenten.

Lotti Jilsmo

Boken kan du beställa genom att gå in på www.dodafiskar.se

Att våga göra saker

Är det verkligen så svårt?

Ibland tror jag inte att jag riktigt inser att jag (och många med mig) kan ändra saker bara vi vill. Att vi har makten att förändra och göra skillnad är ganska svår att förstå

Fast det värsta är inte det att vi inte kan förstå att vi kan, utan att vi inte utnyttjar möjligheten. Nu vill jag inte starta en moralpredikan om att "barnen i Afrika har det sämre" (vilket de för det mesta har), jag vill mer påpeka att det är hemskt, när vi som ändå kan göra en skillnad, inte gör den. Det finns oändligt många som är låsta av regler och som inte kan eller egentligen borde försöka, men som trots det gör något ändå och riskerar att bli straffade. Vi som sitter här, med mycket serverat på ett silverfat, inser inte hur mycket vi kan.

Och förresten, du kan ju inte vara helt ensam i hela världen (eller Sverige kanske) om att tycka att just din idé är bra. Det måste finnas någon som tycker likadant och om man bara vågar att fråga, så kommer man hitta den personen och helt plötsligt är man fler (och starkare).

Fast så var det ju det där med att vi nog inte riktigt vet hur vi skulle kunna göra något och förresten, "vem lyssnar på ruttna lilla mig, jag är inte sådär smart som vissa, inte speciellt bra på att prata inför folk heller" Men förmodligen är det just det som mycket i livet handlar om, att övervinna sina egna rädslor för att bli starkare, för utan rädsla, har vi inget att övervinna, och ett liv utan utmaningar tycker inte jag verkar så himla lockande.

Jag har inte förstått att med all den makt som jag egentligen har, skulle jag kunna tvinga ett helt land att lyssna på mig, förens nu.

Förmodligen har jag lärt mig av någon, att det jag säger inte spelar så stor roll, för de som styr kommer aldrig lyssna på mig i alla fall. Kanske kan jag tvinga dem att höra, men aldrig lyssna. Jag har inte förstått att med all den makt som jag egentligen har, skulle jag kunna tvinga ett helt land att lyssna på mig, förens nu.

U-land är en sådan organisation, som jag tror får folk att förstå att vi kan göra något och att man faktiskt är starkare tillsammans. Man kan ju tänka att "jag sitter här helt ensam med världens bästa idé, och har ingen annan jävel att dela den med, så nu sket ju det sig, för man är väl inte stark ensam? Eller?" Men det är ju just det som vi är. Vi är starka tillsammans, men bara för att man är ensam betyder inte det att en sjukt bra grej inte går att genomföra. Det är just därför det finns sådana organisationer som U-land, som kan hjälpa en att förändra och genomföra just sin egna sak.

Tänk hur bra allt skulle vara, om vi bara vågade prata med någon om alla de saker som bubblar upp ibland, alla de saker som faktiskt skulle kunna bli något riktigt schyst. Det gäller ju bara att få folk att lyssna. Och om de inte gör det första gången, så får man komma igen och igen. Jag tror att många med mig har en förmåga att ge upp alldeles för snabbt. Det är konstigt att vi låter andra bestämma när man får komma med idéer och när det inte riktigt passar.

Förresten så kan personen som inte lyssnat haft en dålig dag (något som händer alla någon gång ibland) och det är ännu en anledning till att komma tillbaka. För vi kan, det kvittar om någon tror på oss, **bara vi tror på oss själva.**

Agnes Hedbor,
Tranåsbo och eventdeltagare

U LANDS nya kompis - PLURAL!

U LAND samarbetade med Plural, som är ett rikstäckande nätverk för kulturarrangörer, inför och under U LAND Event vol. 2. Vi bad Anna Persson Rosén, Pluralcoach i Kronoberg-, Kalmar- och Blekinge län att berätta mer om vad Plural är och hur du kan få hjälp av dem.

Vad är Plural?

Kanske är du den ensamme motorn i Henåns lokala kulturliv eller en del i en stor festivalorganisation? Plural finns till när du behöver pepp, stöd, coachning, inspiration, cred, feedback, utbildning, kontakter, kompetens och träffa andra som gör samma sak som du. Plural har ett stort kontaktnät över hela Sverige, både bland de stora och små arrangörerna. Vi har också sammanlagt fem stycken coacher utspridda över landet. De finns till för att hjälpa och peppa personer med idéer som de vill förverkliga.

Mest aktivitet inom Plural sker på vår hemsida - e-tinget som fungerar som ett Community där våra medlemmar diskuterar och hjälper varandra med olika arrangemang eller bara småpratrar lite med andra som har samma intressen.

Vilka får vara med?

Alla får såklart vara med!

Man kan vara medlem i Plural både som förening och som privatperson. Medlemskapet kostar 50 kr per år för en enskild person och 200 kr per år för en förening. Då får man tillgång till e-tinget, coacherna och alla medlemmars samlade arrangörskunskap.

Vad gör ni?

Vi sysslar med arrangörsskap. Om det sedan handlar om att sätta upp en teaterföreställning eller turnera jorden runt med ditt punkband så kan du alltid hitta någon i Plural som vet var du ska börja. Plural som organisation arrangerar till exempel UngKulturdagarna tillsammans med flera andra organisationer, bland annat Riksteatern. Coacherna arbetar aktivt med att stötta folk med idéer runt om i landet. Man kan vända sig till en coach om i princip vad som helst vad det gäller arrangörsskap och få tips och råd om hur man ska gå till väga.

Hur kan man som ung på landsbygden få hjälp av Plural?

Har du en idé eller en dröm som du väldigt gärna vill genomföra men som du inte vet riktigt hur du ska börja med. Ta kontakt med någon i Plural så kan vi säkert hitta nåt sätt att tillsammans få din dröm att bli verklighet! Allt du vill är på riktigt och jätte viktigt! Eller om du bara känner att du är alldeles ensam där ute i din by och det finns ingen där som håller på med det du gör, då kan du nästan säkert hitta en sådan person i Plural och sedan kan ni tillsammans skapa fantastiska saker! Eller har din förening eller ditt projekt fastnat och ni inte vet hur ni ska komma vidare. Ring till en coach så kommer hon eller han och hjälper er att komma vidare!

Hur får man tag på någon i Plural, till exempel en coach?

Man surfar in på www.plural.se där finns kontaktuppgifter till coacherna och här kan man också bli medlem om man skulle vilja det!

Jonna Fallberg

RIX07

Varje år arrangerar Förbundet Vi Unga ett stort sommarläger dit ca 400 ungdomar från hela Sverige kommer. Ett perfekt tillfälle att träffa gamla och nya vänner, hänga i nattcafé och gå på spelningar. Lägrturneringar, spännande aktiviteter och/eller utflykter till badpark, forsränning och djurpark står också på schemat! Lägrret kommer att hållas i centrala Lycksele under vecka 31, den 29 juli – 5 augusti.

Vi ses i sommar!

Vill du veta mer, gå in på www.viunga.se/rix07 eller maila till info@rix07.nu Ni kan även ringa till Matilda Inemyr, 073 - 833 64 33.

Är det så att man kan applicera den gamla klyschan "alla känner alla" på platsen där du bor? Grattis! Detta ger dig enorma möjligheter att genomföra det du vill!

**Ingen konkurrens, stort nätverk och många lokaler -
det är dags för alla att inse:**

Det är lätt att vara lantisarrangör!

Putte Svensson, grundare av Sveriges största festival lär ha sagt att "Hultsfredsfestivalen hade aldrig gått genomföra i stor stad". För er som inte direkt förstår varför, ska jag här försöka förklara varför en liten plats ibland kan vara idealisk för arrangemang.

Ta bara det här med kontakter, eller nätverk som man säger nuförtiden. Ett nätverk grundar sig på en relation, eller funktion som de olika individerna har i förhållande till varandra. "Det gäller att skaffa sig ett stort nätverk" säger de under skoltiden, när man oroar sig över framtiden, och "utnyttja ditt nätverk" säger de på Arbetsförmedlingen när man hamnat där man tidigare oroade sig för att man skulle hamna.

Är man då "Anderssons dotter", "Nicklas från Torpa" eller helt enkelt "Malin" med var och varannan i omgivningen så har man ett användbart nätverk att använda. Om du istället är "okänd tonårskille med keps och we-tröja, som säger att han heter Martin" för den du pratar med får du mer förlita dig till din charm och övertalningsförmåga. Vissa verkar ha en medfödd förmåga att alltid få igenom sina önskemål, vem de än pratar med, men för oss andra kan ett brett nätverk vara användbart.

Alltså, om du känner ICA-handlaren vid förnamn är det förmodligen lättare för dig att få hjälp med mat och dricka, än om du är bara en av de 10 000 kunder som dagligen besöker hans affär. Satsar du på en utomhusfestival kan det vara bra att känna personer som "El-Magnus" och "Folkparks-Ulla". Behöver du låna något, kan det vara en fördel om hyresvärden, bilägaren, sakägaren etc. känner till din ansvarskänsla sedan tidigare.

Ingen konkurrens!

Om det inte råkar vara så att hembygdsföreningen ordnar bingo just den dagen som du tänkt ha ditt arrangemang, så är chansen mycket stor att din grej är den enda saken som händer. Fritt fram, då det enda du konkurrerar med är Preem-mackens hyrfilmsutbud. som ändå inte är helt uppdaterat, och den vanliga tablån på TV:n hemma.

"Att det händer något" brukar även ses med mycket stor uppskattning av de flesta (observera inte nödvändigtvis alla) något som lockar till sig både hjälp och beröm. "Bettan" som är kassör i fotbollsklubben kanske anmäler intresse att sitta i kassan och hålla koll på finanserna. Och återigen, om det inte konkurrerar med bingon eller bridgen så finns det gott om händer som kan ha tid att hjälpa till.

Lokaler!

De flesta bygder med självaktning har antingen en Bygdegård eller en Folkpark där det bedrevs dansaktiviteter när farfar var ung. De över 1300 bygdegårdar som idag är "aktiva" (och som du enkelt hittar på www.bygdegardarna.se) är alla möjliga platser för dig och ditt arrangemang. Där finns ofta allt som du behöver: scen, cafélucka, biljettlucka och inte minst toaletter. Kanske är inte tapeterna på väggarna de som du själv skulle sätta upp i hallen, men där ute i landet finns även orörda inredningar från 60-talet som får dig att vilja K-märka hela huset direkt.

Så allt snack om "inga lokaler", "ingen publik" och "ingen hjälp" kan vi lämna till dom som saknar det rika kontaktnät som en liten plats erbjuder.

Lotti Jilsmo

Festivalerna du i

Snart är sommaren här, och med den en otalig mängd med festivaler. För det finns så många fler än just Hultsfred, Arvika, Emmaboda och Sweden Rock och även om just dessa idag har tusentals besökare så har det inte alltid varit så. Hultsfredsfestivalen är ett resultat av att flera av bandbokarnas favoritartister råkade vara lediga samma augustidag för snart 22 år sedan. Föreningen Rockparty valde att boka allihop och arrangera sin första festival och resten är, som alla vet, historia...

På www.festivalinfo.se hittade vi ett gäng med festivaler som inte riktigt får den uppmärksamhet som de förtjänar, och som kanske visar på att man inte behöver vara störst för att ha roligast...

Vi bad festivalföreträdare svara på ...

1. När startade festivalen?
2. Hur många besökare har den?
3. Vilken musik/inriktning har festivalen?
4. Varför startades festivalen?
5. Vad är viktigt att tänka på när man arrangerar festivaler?
6. Vad är ditt bästa festivalminne?

Skogsröjet - 25 augusti

1. Detta är vårt andra år som festivalarrangör men vi brukar också arrangera lite mindre grejer för de som bor i Rejmyre.
 4. Festivalen startades för vi tycker det händer för lite på landsbygden, alla kulturella evenemang läggs i tätorten. Vi tycker att folk kan åka till landsbygden ibland. Vi vill också sätta vår ort och vi som hela tiden får jobba ideellt för att barn, ungdomar och vuxna på kartan.
- // Stefan Arvidsson, eldsjäl, ordförande i Rejmyre Musikförening och festivalgeneral bla.

Flashboda Rock- och Bluesfestival - 27 juli

Flashboda är också definitivt vad man skulle kalla

LANDSBYGD (när alla är hemma så är vi nog ca 40 personer (inklusive hundar)), Flashboda är internationalisering och Motsträvig EU-anpassning av namnet på byn vi kommer ifrån – Blixterboda.

1. 2001
 2. 1500 st
 3. Vi har koncentrerat oss på rock och blues i alla möjliga former och försöker också att locka ut ungdomar med musikintresse.
 4. Orsaken till att vi drog igång var bara att några av oss hade åkt runt på festivaler och konserter i en massa år och nu ville göra något eget. Tanken var att bara göra en liten musikfest för invånarna i Frövi med omnejd och har sedan växt från år till år för att nu vara en ganska "lagom" fest för en stor del rock- och bluesintresserade i Sverige (vi har besökare från hela landet).
 5. Vad som är viktigt att tänka på?? HA KUL!!! När det man gör blir ett "måste", så är det inte roligt längre. Och var noga. Man spar mycket på att "tänka efter före".
- // MatzEric "Flash" ordförande i Flashboda Blues

Legion Festivalen - 29 juni

1. 2006
 2. 500 st
 3. Vi har och vill ha all sorts musik
 4. Mina söner har spelat i många år och försökt spela på festivaler och känna den riktiga festivalstämningen, men det visade sig vara helt omöjligt. Så vad gör man då? Jo, man startar en egen festival med 25 band. Vi siktar på att bli 36 band nästa år med 2 scener
 5. Ljud och ljudtekniker. Det finns inget som är så viktigt som detta
 6. När jag stod på lördag natt och sista bandet hade spelat och var helt slut efter 3 dygns hårt arbete så stod publiken kvar och vrålade "Morgan, Morgan mera sånt här". Samt när jag såg 2 par som inte var en dag under 80 år och en mamma med sin 5-åriga dotter på lördag kväll som stod och lyssnade
- //Morgan Andersson och är Festival General

Andra festivaler att hålla koll på..

- Hultsfredsfestivalen 14-16 juni
- Arvikafestivalen 12-16 juli
- Vadstuckfestivalen i Visby, Rock, 27-28 juli
- Zombie Showdown i Kolbäck, Surf och Rockabilly 10-11 augusti
- Emmaboda 26-28 juli
- Sweden Rock Festival 6-8 juni
- Peace and Love i Borlänge 26-30 juni
- Augustibuller i Lindesberg 2-4 Augusti

Färjgelanda

Sjuhäradsfest

nte visste fanns!

Fjongstock Festivalen - 1 juni

1. Festivalen startade för fyra år sedan. 2004
2. Då 170 personer, Nu 2500 personer.
3. Vi har valt att inte ha någon musikinriktning, utan har allt från progg, rock, rockabilly, hårdrock till death metal. Viljan i stort är att alla, gammal som ung, rik som fattig ska kunna gå på festival.
4. Då, 2004, började den som en fest med festivaltema och Woodstock som undertema. Vi var då åtta glada festfixare (Ballmans Kal-songer) som ville att någonting skulle hända lite oftare, lite bättre och lite större. Festen blev succe och vi fortsatte. Men större festival = mer jobb = mer avhopp.
5. A. Vad skulle du själv vilja ha när du går på festival
B Går det att lösa säkerhetsmässigt och rent praktiskt samt utan att bryta mot regler och bestämmelser?
C. Ha god kontakt med vakter och polis långt innan. Ha en öppen dialog och var inte rädd för att fråga.

- D. Boka inte enbart band som du själv tycker om. Utgå från att alla har olika smaker och att det finns band som är bra i alla genrer.
- E. Ha god relation till banden - både före, under och efter festivalen. Ta hand om dem så tar de hand om besökarna.
- F. Ge arrangemanget den tid det behöver - inte den tid du orkar avvara.
6. (med risk för att låta partisk) Fjongstock 2006. När man har stressat hela veckan och får se när The Kristet Utseende praktiskt taget suuuger in folk framför scenen. När folk klänger på varandra, står på bord och det är alldeles fullt med folk överallt. Då känner man en viss stolthet och förnöjelse över att man är en av dem som arrangerat det. Häftigt känsla!

// Mikael Sjölander, en av två arrangörer. "Min roll är att få ihop band, lyssna på skivor, göra affischer/flyers/övrig pr, arrangera festivalen, söka tillstånd, etc, etc, typ allt med andra ord "

Dala Riot 12 maj

1. 2005
2. 2005 hade festivalen drygt 400 besökare, men innehöll då mest demo-band. Detta år satsar vi allt, har band som Melody Club och The Kristet Utseende och hoppas på 1500.
3. Det ska finnas något för alla, vi vill inte ha någon stämpel, utan vill att alla ska känna sig välkomna. På det sättet hoppas vi på att bidra till att människor träffas som annars kanske inte skulle träffas.
4. DalaRiot grundades av Gunnar Bloom som var trött på att

alla klagade på att det inte fanns något att göra, men ingen gjorde något åt det. Festivalen skulle bli en kick-off för föreningen och förhoppningsvis lägga en ekonomisk grund att bygga vidare på. Det visade sig vara en lyckad satsning och föreningen har efter det arrangerat en del mindre arrangemang och genomför i år en festival som verkligen visar att det går att skapa aktivitet från ingenting.

5. Först och främst att det tar mer tid än vad man räknat med, och att det dyker upp frågor

och problemställningar man aldrig kunde föreställa sig, men framförallt att det är ett spännande och väldigt utvecklande arbete. Ingen sak är för liten för att inte räkna med, och inget kan göras i för god tid. Bolla idéer med utomstående, be om hjälp!

6. När jag i ösregn stod vid stora grinden och släppte ut alla besökare efter vår första festival, och jag på riktigt visste att vi lyckats!

// Rasmus Mattsson, Ordförande DalaRiot

Öland Roots - 13-14 juli

1. 2004!
 2. Ca 2000, men ökar hela tiden.
 3. Ska och reggae
 4. Vi tyckte det var brist på reggae/ska festivaler med svensk musik i fokus.
 5. Att inte tro att man kan boka vad som helst och bli stora på ett år, utan att det är mycket tid och arbete, och att det dröjer flera år att bygga upp en bra festival.
 6. Svenska Akademiens spelning 2005!
- // Alex Sjöbäck, artistbokare och vice ordf.

Sköna Gröna Grebo - 25 aug

1. nu 4:e året, startade 2004
 2. cirka 500
 3. visa, pop, folkrock
 4. Tyckte Visfestivalen i Västervik hade så dåligt program
 5. Hur göra vid regn, ekonomin, mycket affischer, folköl
 6. Johan Melander i ösregnet mitt i natten 2006
- // Tobias Pettersson, festivalgeneral (övergripande ansvar, bokar band, delegerar mm)

Ronny vill ha jämvikt, schysta kompisar och ett brett program

Nu planerar han för sin andra festival

Ronny Thuresson är projektledare/festivalgeneral, för Sjuhäradsfestivalen, som ibland av lathet eller coolhet förkortas 7Hfestivalen, 7H eller 7H2007. "Det innebär i praktiken att jag sitter och har det övergripande ansvaret och ser till att allt i slutändan fungerar i hop, får man väl lov att säga"

När startade festivalen?

Beror på hur man ser det. Eftersom festivalen finns som medel för att väcka den egna drivkraften hos funktionärer, besökare eller andra inblandade så är själva eventet kanske inte kärnan i festivalarbetet på samma sätt som om målet hade varit att göra en festival. Så ser man till evenemanget Sjuhäradsfestivalen inträffade det för första gången 27-29 juli 2006, men det långsiktiga hoppet om att inspirera har hållt på något år längre tillbaka än så, kanske egentligen långt innan festivalen som sådan ens fanns som idé.

Hur många besökare har den?

Vi har ju ingen "standard" riktigt än, men första året drog 500 betalande besökare + de som uppträdde och stannade kvar. Nu i år har vi sålt 400 biljetter med 3,5 månader kvar, så det blir väl en och annan mer som kommer, kan man anta.

Vilken musik/inriktning har festivalen?

Festivalen agerar kulturell mötesplats, och öppnar egentligen upp för att så mycket som möjligt ska kunna få plats under samma tak. Man kan för att göra det enkelt för sig säga att festivalen har tre "teman":

1. Kulturell bredd – ninjateater, hip-hop, estradpoesi, dödsmetall, stagefighting-workshops, skrattrymnastik, Iron Maiden-jazzcovers, sagoberättande, etc etc.
2. Deltagande – besökaren ska komma in och kunna välja att se på eller vara med, så därför ska både åskådande (framför allt musiken, som också rimligtvis lockar folk till området) och deltagande (workshops/"prova på", dialogmöjligheter, forumteater, u.s.w.)

finnas, och kanske framför allt är målet att de som kommer för en sak upptäcker allt annat.

3. Funktionärerna – lokala och ibland långväga ungdomar får vara med så mycket de vill och mäktar med både i förarbete (försatt att de har fokus på vad festivalen är kan de få ganska fria händer; ju mer jag blir ren coach och mindre praktisk utförare desto mer nås målet) och under själva dagarna.

Varför startades festivalen?

Festivalen är ett verktyg för att skapa möten och stötta det egna skapandet. Men mest är den till för att de ungdomar som är funktionärer eller som på annat sätt medverkande ska hitta utrymme till att förverkliga sina egna idéer. Festivalen är i sig inte målet utan snarare ett rätt fränt verktyg för att komma dithän.

Vad är viktigt att tänka på när man arrangerar festivaler?

Samma saker som gäller när man än gör nåt – se till att ha schysta kompisar, gör klart för dig och de dina vad ni siktar mot och varför ni gör det, och ta lärdom av allt ni gör. Det alltid värdefullt att ha jämvikt mellan kreativitet och aktivitet, så se till att ha en god balans mellan idéverkstad och agerande. Samma balans är viktig vad gäller att sno kunskaper från de som gjort festivaler innan och att förverkliga en egen idé. Det kan alltid vara en bra idé att ta en titt på hur saker gjorts innan, men det finns också många bra anledningar till att frånga det "vanliga".

Vad är ditt bästa festivalminne?

Både som besökare, arrangör och artist är mitt bästa minne när jag och två andra av arrangörerna (Danne och Gustav) avslutade första upplagan av Sjuhäradsfestivalen genom att spela improviserad, halvimproviserad och kaotisk musik mitt i natten, berätta en liten historia och tacka alla för ett gott år. Speciellt låten med den rätt talande titeln "emoll" är en klar favorit i festivalbagaget.

Ninjateater är bättre än rosa brevpapper

När jag en gång i tiden var arbetslös och gick på dessa små kända kurser man får lov att gå på som inskriven på arbetsförmedlingen, fick jag "lära" mig något som fått mig att fundera. När man skickat in en ansökan är det smart att ringa och säga "Hej, jag undrar bara om ansökan kommit eller om den blivit stulen av den stora brevbärarkonspirationen?", i det enda syftet att få sin ansökan överst i högen.

Är det alltså så att:

1. Arbetsgivarna bara läser första ansökan? Vad är det för fasoner, va?
 2. Om hon/han läser fler, är det ofta så tråkigt att han/hon blir akut dyslektisk efter ett A4 och knappt ser vad som står på de övriga?
- och framför allt:
3. Borde det inte vara vettigare att fylla brevet med något som gör en intressant, eller utnyttja tiden i telefon för att bli kompis med arbetsgivaren? Här gäller dock att man är empatisk, ringer man och babblar bort timmar av sin framtida chefs tid kanske man inte blir helt populär heller

Vad jag inte visste när jag i min ungdoms dagar (öhm, tre år sen) var färdigutbildad digitalgrafiker, var att det är mycket smartare att använda sin enorma fritid till att göra en massa vettiga saker, om de dessutom är något sånär offentliga finns risken att någon blir lite impad. Kanske behöver just den "någon" någon annan för att göra någonting.

Kort sagt, genom att starta en ninjateatergrupp och planera en multikulturell festival gjorde mer för mina chanser att få anställning än de såkter 500 ansökningsgarna jag skickat in och slösat returpapper på.

Varför jag nämner det här är för att jag, som mottagare av demos/promos och allmän kontakt-person för 7Hfestivalen, givetvis blir uppringd av diverse personer som försöker använda sig av "ringtricket". På sätt och vis är

jag ju en arbetsgivare, om än för en väldigt kort anställning och jag kan ju säga som så att överst i högen inte är samma som närmast till bokning. Det hade dock varit riktigt fränt om någon ringt och sagt "Du, nu vill jag att du lägger skivan överst, så du ser vår snygga logotyp hela dagarna!".

Andra "tips" du kanske har fått på ovanstående AMS-kurser är att göra brev i utstickande färger, liiite större pappersstorlek eller på något crazy sätt som att skriva ett personligt brev på en bifogad motorsåg, men... Öh vänta nu, det sistnämnda var i och för sig

lite tufft. Nu blir jag ambivalent. Typiskt.

Men skicka inte extra stora papper, de är asjobbige att få in i pärmen! Däremot var det en grupp som ritat en liten teckning åt mig, det tyckte jag var sött.

Alltså, neonfärgade kuvert som följs av tiotals telefonsamtal

kompenaserar inte eventuell falsksång eller dåligt skrivet CV. Jag har då aldrig fått jobb eller praktik eller nåt genom CV och "ringtricket" och påstår att det är nog helt enkelt vettigare i längden att göra aktiva och utåtriktade saker på fritiden. Då kan du hamna överst i högen.

Ronny Thuresson

BREDBAND
GYCKELSPEL
SAMMANHÅLLNING
RIDLED
ENTREPRENÖRSKAP
MARKNAD
GLÄDJE
ELDSJÄL
BYSKOLA
KOLLEKTIVTRAFIK
BRANDBIL

**Helheten lokalt,
mångfald och livskraft
i hela Sverige!**

FOLKRÖRELSEÅDET

*Hela Sverige
ska leva!*

www.bygde.net

Vill ungdomar vara med och bestämma? Får de vara med och bestämma? Om man nu vill – hur gör man?

Den sista frågan är den som vi fokusera på här, eftersom vi inte vill fastna i en bitter beklagan över hur dåligt det funkar på en del platser, utan faktiskt belysa spännande exempel på hur man kan göra. Den här ska handla om hur man kan ta tag i ungdomsinflytandet på nya spännande sätt, både från ungdomarnas sida och från de styrande vuxnas sida.

Påverka!

"Ungdomsråd är lokala inflytandeforum för ungdomar. Andra namn som används för samma företeelse är bland annat Ungdomsfullmäktige, Ungdomsparlament eller Ungdomsforum. Gemensamt har de att de är religiöst och politiskt obundna och att de ger ungdomar en plattform för och en möjlighet att göra sina röster hörda i hemkommunen. Vad de sedan har för huvuduppgift, verksamhet, arbetssätt, åldersgrupp, antal medlemmar, problem, rekrytering, budget, kontakt med sina kommunpolitiker och eventuella anställda är såklart olika från ungdomsråd till ungdomsråd." www.sverigesungdomsrad.se

Ett ungdomsråd är inte direkt en ny företeelse utan har funnits med ganska länge. Vid en första titt verkar det kanske inte så spännande, men ett ungdomsråd är ett mycket bra sätt att föra fram ungas åsikter på och att vara med och påverka beslut. Organisationen Sveriges Ungdomsråd beskriver i texten ovanför att man kan ha olika uppgifter och arbetssätt i olika ungdomsråd. Alla måste inte se likadana ut, utan man har frihet att skapa intressanta, spännande ungdomsråd om man vill. Det behöver inte vara trögt och tråkigt som man ofta uppfattar den vuxna politiska verksamheten. Titta in på Sveriges Ungdomsråds hemsida så får ni många bra tips från andra ungdomar som har varit med och påverkat.

Vill ungdomar vara med och bestämma?

Svaret blir ja. Under hösten 2005 genomfördes demokrati-projektet DISKUS i området Sommenbygd, där fokus låg på att engagera fler ungdomar i den lokala politiken och utvecklingen.

Under den här perioden var jag som projektledare ute en hel del och pratade med ungdomar om hur de ville förändra sin hembygd och om hur man kunde arbeta för att förverkliga sina idéer. De insikter som jag gjorde under den här tiden var att många ungdomar i allra högsta grad tänker politik och att de har många bra idéer. (Politik är väl att påverka, utveckla och förändra i en demokratisk process, eller?)

Det blev även tydligt hur dåligt anpassade många av de här kommunerna var till den här situationen, vilket också ledde till ett minskat förtroende för politiker bland ungdomarna.

Så, får ungdomar vara med och bestämma?

Svaret blir här tyvärr ett njaä. Det lokalpolitiska, partipolitiska system som används i de flesta kommuner är (enligt mig) bara en variant av vad politik kan vara. En variant som är av vuxna för vuxna. Ett gammalmodigt, förvaltande system där ungdomar gärna får vara med, om de kan anpassa sig till den rådande normen. Problemet är att många ungdomar (och vuxna) inte kvalificerar sig till det här systemet. Krav på fackspråk,

strategiskt tänkande och sociala normer gör att man inte känner sig välkommen eller ens kan ta plats i det här systemet. Man hör även ofta knorrande om att ungdomar bara bryr sig ett kort tag och sedan struntar de i allt, de är bara intresserade av det som är bra för just dem själva, och att det därför inte går att skapa något långsiktigt.

Hur kan det vara?

En kommun som vill ha ungdomsinflytande men som inte vill fastna i fällorna bör tänka på några viktiga saker.

Man kan inte hänga upp sitt arbete med ungdomsinflytande på specifika ungdomar, då många ungdomar flyttar på sig och ibland är intresserade av att

omsfullmäktige, Ungdomsparlament eller Ungdoms
ge, Ungdomsparlament, Demokrati, Ungdomsforum
sfullmäktige, Ungdomsparlament eller Ungdomsfo
mäktige, Ungdomsparlament eller Ungdomsforum

Hur har andra gjort?

tre exempel från några som försökt

Exempel 2

Vision Sommenbygd

Från: Tranås

Hur gick det till: Vision Sommenbygd som gick av stapeln under hösten 2005. Genom DISKUS-projektet bjöds ungdomar och lokalpolitiker från 6 kommuner in för att prata om ungdomsinflytande. Till skillnad från "Fika"-modellen var detta lite mer anpassat för ungdomarna som fick en hel dag att förbereda sig. De pratade om demokratifrågor i allmänhet såväl som mer specifika och lokala demokratifrågor som rörde den kommunen där de bodde. När väl politikererna dök upp var ungdomarna laddade och förberedda med frågor och förslag på hur man kunde utveckla ungdomsinflytande på ett sätt som tilltalade ungdomarna, ett bra sätt att starta en dialog mellan ungdomar och politiker.

Varför: Fördelen här är att ungdomarna får en chans att förbereda sig med frågor och förslag. Detta är positivt för dem och politikererna.

Kontakt: Tomas Larsson, styrelsemedlem i U LAND

Exempel 1

Fika med en politiker

Från: Växjö och som nu har spridit sig till Västervik.

Hur gick det till: Under kommunstyrelsens 20-minuters rast passade 12 ungdomar på att bjuda politikerna på fika och passade även på att prata om politik i allmänhet. Under denna avslappnade stund fick ungdomarna träffa de som bestämmer i kommunen. Politikerna i sin tur fick lyssna på ungdomarnas förslag och synpunkter om skola, fritid, miljö och mycket mer.

Varför: Under sådana här informella tillställningar skapas kontakter och både unga och politiker får en ökad förståelse för varandra. Man kan få snabba svar på en del frågor och hjälp om hur man ska gå till väga med idéer man har som rör politiska frågor. Det är ett ypperligt sätt att starta arbetet med ungdomsinflytande i en kommun. Det fina med "politikerfikan" är att det är ett avslappnat möte vid ett tillfälle då politikererna är samlade redan och i en miljö där dem känner sig hemma.

Kontakt: Initiativtagaren till träffen i Västervik var Astrid Olsson från Real Life Västervik. kontakt med henne på astrid.olsson@reallife.nu om du gillade idén och vill göra något liknande själv.

Exempel 3

Ung Dialog

Från: Linköpings kommun

Hur går det till: Ung Dialog är ett återkommande arrangemang där 100 elever från årskurs 1 på gymnasiet bjuds in till en diskussion med politikerna i kommunen. På förmiddagen hålls en föreläsning om demokrati och på eftermiddagen diskuterar unga och politiker i mindre grupper.

Varför: Många kan delta och få uttrycka sina åsikter. Jämfört med politikerfikan så är den här lite större varianten inte lika informell, men det är ett bra sätt för unga att visa att de bryr sig och att de tänker och vill skapa nya intressanta sätt att vara med och bestämma.

Kontakt: Ungdomsparlamentet i Linköping www.linkoping.se/

engagera sig under en kortare period. Detta är helt naturligt och får inte bli ett problem. Som ett led i ett demokratiarbete i kommunen kan det därför vara bra om man utser/anställer en demokraticoach eller liknande. Uppgiften för den här personen blir att vara just den långsiktiga faktorn, att informera och engagera ungdomar i demokratifrågor på ett relevant och intressant sätt. Ungdomar är inte ointresserade av politik, de har bara en lite annorlunda syn på hur det går till. Se den här personen som ramarna, strukturen, formen. Detta fylls sedan på av ungdomar och idéer som blir innehållet och funktionen. Kan man få ungdomar att engagera sig i en eller ett par enskilda frågor så kommer man även att hitta dem som vill engagera sig i helheten.

Informella möten mellan ungdomar och politiker är inte bara en sätt för en kommun att starta arbetet med ungdomsinflytande, utan även en bra modell för mindre kommuner kan driva sitt demokratiarbete med ungdomar. I mindre kommuner kanske det helt enkelt inte finns underlag för att driva ett

ungdomsråd eller parlament. Då kan alternativet vara att engagera elevrådet, fritidsgården eller enskilda ungdomar i särskilda frågor under kortare perioder. På det sättet kan man locka unga att engagera sig tillfälligt, utan att behöva känna att de ska sitta med på möten varje månad.

Och så slutligen, varför?

När Gällivare blev Årets ungdomskommun 1996 gav de ut skriften "Vi hade väl egentligen inget val" om hur de arbetat med ungdomsinflytande. Dåvarande kommunalråd Märith Palo skrev då följande i inledningen

"Demokrati är en pågående process. Det fodras både ungdomar och vuxna som är såväl kreativa som engagerade i utvecklingsarbetet för att nå framgång. För att få en stabil förankring i demokratiarbetet är det oerhört viktigt med samverkan mellan olika människor, organisationer, föreningar, myndigheter och sammanslutningar."

Tomas Larsson

16. Svenskt Håindex

Sverige är stort, och storstadsfolket kallar gärna allt utanför tullarna för "landet". Men hur är det egentligen? Vad kan betecknas som en håla? Till hjälp för att finna svar på denna fråga använder vi ett unikt system för att klassificera svenska hålor

Svenskt Håindex

Foto: flickr & stockXCHNG

Minuspoäng får hålor som har ett "gulligt eller stadslikt Centrum" eller ligger kustnära

Svenskt håindex är ett system för att objektivt bestämma hålor kvalitét och få slut på det diffusa och ovetenskapliga snacket om att "det här är en djävla håla". En håla är en ort som kännetecknas av tätortsmiljö med allt vad det innebär av insyn, brist på natur och ont om svängrum, samtidigt som orten saknar det som hör till stadens fördelar såsom allsidigt närings-, affärs- och kulturliv samt stor kontaktyta med andra människor.

Gör så här undersök om platsen du bor på först uppfyller grundkriterierna. Det ska finnas minst:

- * En affär (helst en trist Konsumbutik)
 - * En lågstadieskola
 - * En bensinstation
 - * En korvmack/kiosk där ungdomen hänger
 - * En kyrka/kyrksal - gärna frikyrkliga
 - * Ett typiskt hyreshus, helst av typ grärappad 3-våningslänga.
- I Skåne ges dispans från detta.

Om minst 5 av de 6 grundkriterierna är uppfyllda finns överhängande risk att orten är en håla med en grundpoäng på 10 poäng. Om kraven inte uppfylls är orten ren landsbygd med sin charm och fördelar.

För att få ett exakt mått på håaktigheten måste man därför närmare studera orten och ge poängtillägg för förvärrande omständigheter och dito avdrag för vissa förmildrande omständigheter.

Resultat: När alla plus- och minuspoäng sammanställs med grundpoängen 10 poäng fås den slutliga summan som avgör håindexeringen.

Större städer får ofta poäng långt under 0 och är därmed bevisade såsom icke-hålor. Orter med poäng mellan 1 och 5 är måttliga hålor. De med poäng mellan 6 och 10 är riktiga hålor och de med över 10 poäng är svåra eller rent ut sagt förfärliga hålor.

Grundpoäng 10p

Tilläggs-poäng ges för följande

förvärrande omständigheter:

- till alla orter i Småland samt Gnesta, Fagersta och Sjöbo. 1p
- om orten har utpräglat ensidigt näringsliv (bruksort) och alla jobb hänger på om platschefen och börsklipparna i Stockholm sköter sig. 1p
- ges om hålstämningen är utpräglad - de halvfeta öldrickande raggarna kör varv efter varv på de få vägarna och suktar på de uttråkade tjejkarna. Alla vuxna går permanent klädda i joggingkläder etc. 1p
- ges till orter med utpräglad frikyrkighet. 1p

Delsumma ____ p

Avdrags-poäng ges för följande

förmildrande omständigheter:

- om orten har högstadieskola. -1p
- om orten har gymnasium. -1p
- om orten är centralort i sin kommun. -1p
- om orten är residensstad. -1p
- om orten var stad vid kommunreformen 1971. -1p
- om orten har systembolag - utlämningsställe godtas ej. -1p
- om orten har ett tilltalande, stadslikt eller gulligt centrum. -1p
- om orten har reguljär tågtrafik. -1p
- om orten har egen flygplats med reguljärflyg. -1p
- om orten ligger naturskönt. -1p
- om orten ligger vid kust. (Vänern, Mälaren och Vättern räknas) -1p
- om orten är välkänd för allmänheten. -1p
- om orten har en befolkning över 5000 personer och ytterligare -1p
- för mer än 15 000 personer. -1p
- om orten har ett rikt kulturliv och/eller någon form av högskoleutbildning.

Slutsumma ____ p

Linda Dubec

Målilla ligger i Småland, har ingen högstadieskola och är vida känt för sina temperaturrekord och speedwaylag.

Hålinde 10

"Det bästa är när man om sommaren kan ta moppen genom kohagen till Bysjön för att bada."

Hur är din håla?

Vi lät några eventdeltagare klassificera sina hemorter.

Elin Snygg, Caroline Andersson, Sandra Persson och Lisa Karlsson

Fågelfors blev för andra året utsett till årets by i Högsby kommun. Tilläggsöspöängen för det smäländska läget försvann då platsen är naturskön.

Hålinde 10

"Det är bra sammanhållning bland de unga i Fågelfors och om sommaren har vi folkparken, som är kommunens finaste"

Mikael Gustavsson

Olsfors ligger mellan Bollebygd och Borås. Då det saknas både affär och korvmack uppfylldes inte grundkriterierna och platsen klassas alltså som ren landsbygd, med sin charm och fördelar.

Hålinde -

"Fördelarna är väl att det är fint, och att man kör igenom det fort."

Viktor Eriksson

Överum fick full pott på tilläggsöspöängen, har gulligt centrum, tågtrafik samt är kända för sina plogar.

Hålinde 9

"Överum är en liten bruksby där moppepojarna sitter vid den lokale närbutiken (Blombergs Kiosk) och pensionärerna går till kyrkan på söndagarna. Annars händer inte så mycket"

Ronja Johvallius & Hilda Lind

Tranås ligger i Småland och har både skolor, system, tågtrafik och stadslikt centrum.

Hålinde 2

Hilda - "Tranås är en bra och central håla"

Ronja - "Trevligt men kanske lite litet"

Henrik Tallroth

Huddungeby ligger i Västmanland och fick avdrag för sitt natursköna läge, men saknar kiosk, kust och tåg.

Hålinde 10

"Det bra företagsklimat i Huddungeby och jag som håller på att starta eget får mycket hjälp av andra."

Sofia Widmark

Kisa är centralort och har eget systembolag och utpräglad frikyrlighet.

Hålinde 5

"Jag gillar Kisa, det skulle känna konstigt att växa upp någon annanstans. Men jag kommer nog flytta till en stad efter skolan."

Uppväxt i Astrid Lindgren-Land

om hur himmelriket blev Guantanamobasen

Då jag är uppväxt i vad man utan tvekan kan kalla en "håla", blev jag under hela min tid på högstadiet och gymnasiet frekvent kallad "bonne". Något som visserligen inte var särskilt stigmatiserande då 70% av alla som gick på min högstadieskola verkligen var bönder. Vilket per definition innebar att man INTE var uppväxt i staden Växjö... denna fantastiska storstadsmetropol med hela 70 000 invånare.

När jag nu ser tillbaka på min barndom kan jag inte se att den var annat än idyllisk. (Jag är dock medveten om att det mänskliga minnet är selektivt och att man gärna minns det som är bra.) Jag hade min bästa vän 50 meter bort, och varje morgon tog vi sällskap till och från skolan. Vi fick tidigt lära oss att efter skolan klara oss ett par timmar på egen hand, tills våra mammor kom hem. Som jag minns det, var det ett oerhört lyckat projekt. Vi klarade av dessa föräldrafria eftermiddagar utmärkt, så när som på någon märklig fläck i taket som Magdalenas mamma länge ifrågasatte. Att fläcken kom från en högt kastad prickig korv avslöjades varken av mig eller korvkastaren.

Jag hade under den här tiden även möjlighet att utnyttja min farmors och farfars hus, som låg mitt ute i de småländska skogarna och morfars och morfars hus som låg på västkusten mitt inne i Gullmarsfjorden. Med andra ord hade jag tillgång till ett fantastiskt friluftsliv. Bad i hav och sjöar, ut med båten och fiska, åka skridskor på vintern, bygga kojor, klappa kattungar, äta solvarma jordgubbar från plantorna, åka hölass, räkna hur många myggbett man fick på en och samma dag. Jag veeet det låter som en taskig Astrid Lindgren kopia, men så var det.

Jag kan också nämna att jag fick börja jobba när jag var typ fem. Plocka jordgubbar på sommarn, äpplen, plommon och potatis på hösten. Alltid fanns det något att plocka eller kratta eller samla ihop. Som sagt minnet är selektivt och minnena av kattungarna är betydligt skarpare.

När jag fyllde 16 kom pappa med nyheten som fick min värld att rasa samman. Han och Mamma skulle köpa pappas föräldrahem. Det som jag tidigare har beskrivit som det fantastiska stället i de småländska skogarna kändes nu vid en ålder på 16 som Guantanamobasen. Jag ville inte på några villkor flytta dit, och hela grejen kändes som ett omotiverat straff. Min rara far lyssnade

på sin dotter (behöver jag nämna att jag är mittenbarn med två bröder) och väntade med att flytta dit tills jag fyllt 20 och sen ca två år tillbaka inte längre bodde hemma.

Idag när jag har flyttat till en större stad för att plugga. Och nu när jag inte längre har tillgång till lantliv i samma utsträckning som tidigare, saknar jag det något makalöst. Städer i alla ära, men det finns inte mycket som slår de småländska skogarna en tidig

foto: fotoakuten.se

Städer i alla ära, men det finns inte mycket som slår de småländska skogarna en tidig morgon i maj när äppelträden blommar, solen skiner och det är alldeles alldeles, alldeles tyst.

morgon
i maj när äppel-
träden blommar, solen skiner
och det är alldeles alldeles, alldeles
tyst. Eller en vinterdag när man får slänga på sig
brorsans avlagda skridskor som är tre nummer för stora
(tack och lov för raggssockor) och ge sig ut på sjöns
nyfrusna is.

Om någon skulle fråga mig idag vart jag helst ville bo, landet eller stan, skulle det vara svårt att välja. Båda ställena har helt klart sina kvaliteter. En sak vet jag dock. Jag skulle inte byta bort min barndom som "bonne" för allt smör i Småland.

Stina Edvardsson

Sköna Lantisfilmer

– som helt klart är värda en titt

Masjävlar

Vi får träffa tre systrar som är uppväxta i en liten by i Dalarna. Mia som är den yngsta systern, flyttade för längesedan från den lilla byn till storstaden medan hennes två äldre systrar stannade kvar. Mia återvänder till byn för att fira sin pappas 70-årsdag, men allt är inte som det var när hon reste därifrån. I den lilla byn väntar storasyster Eivor, som är lika duktigt och otrevlig som vanligt. Och den äldsta systern, Gunilla som är nyskild men glad ändå. I ett hus där födelsedagen ska firas drar den stora festen igång. Här väcks många och till viss del bortglömda konflikter och gamla sår rivs upp. Många utav karaktärerna känner sig borta, fastän de är hemma.
Lantisögonblick När "dunken" kommer fram.

☞ "har du sett några kändisar i Tjockholmen på sistone då?"

- "ja, jag såg Gunde Svan på NK. Han stod och prova mössor."

Offside

En film om de tre viktigaste sakerna i livet: kärlek, vänskap och... fotboll! Stenfors är en liten ort som en gång i tiden hade ett utomordentligt fotbollslag. Förutom fotbollen var Stenfors en gång även känt som Sveriges största papperstillverkare. Det går dock snabbare och snabbare utför för orten då allt fler söker sig bort från den.

Vi får följa med arbetslöse Anders som verkar ha otur med allt, även hans äktenskap

ser mörkt ut. Hans fru vill flytta ifrån Stenfors till storstaden men han själv vill stanna kvar. Anders och hans vänner bestämmer sig för att göra någonting åt ortens rykte och beslutar sig för att bjuda in Duncan Miller, en före detta engelsk fotbollsstjärna. Allt är dock inte frid och fröjd då stjärnan inte längre skiner så starkt som han en gång gjorde.
Lantisögonblick "Like Burt Reynolds... in the film... know we blow the cops" - Torkel Petersson hoppar in i sin amerikanare och utmanar de andra i en bilkapplöpning.

☞ "Ja, det får bli Korpen för eran del."

Populärmusik från Vittula

Bokklassikern som blev en filmsuccé. Vi befinner oss i Tornedalen i norra Sverige, nära den finska gränsen. Här är människorna varken finska eller svenska, de känner sig annorlunda, lite utanför. Vi befinner oss på 60-talet då rockens intåg är som störst. Detta är nytt för många och de flesta smutskastar det, men för de två pojkarna Matti och Niila som kommer från det lilla samhället Vittulajänkä - Vittula är det en stor grej. De vet att rockmusiken är något som kommer att forma dem som personer och stärka deras vänskap.

Lantisögonblick Hela filmen är ett enda stort lantisögonblick, helt underbart. Roligt att se och höra Björn Kjellman prata sin riktiga dialekt - skånska. Klockrent scenario att en person

åker från storstaden till den lilla hälan, vilket är motsatsen i Masjävlar.

☞ "Det finns sinnessjukdom i släkten, och det kan lätt utlösas om du blir olyckligt kär. Så du ska passa dig för krängliga fruntimmer med sexrädsla. Stöter du på någon som inte vill släppa till hålet så bara byt. Gör som jag, skaffa dig en bredarslad som kan föda ungar."

Linus Ernstad

Bygdegården - din möjlighet -

Arrangera det du vill!
Något du vill göra? Lokal då?
Vi har 1370 bygdegårdar!

www.bygdegardarna.se

Vi var med och
skapade en
festival på 10
timmar under
U LAND
Event vol. 2

www.u-land.se

